

TÜRKİYE *Erinaceus concolor* Martin, 1838 (MAMMALIA: INSECTIVORA) TÜRÜNÜN YAYILIŞINA VE TAKSONOMİSİNE KATKILAR

A. S. ÖZEN*

Özet

Bu araştırmada, *Erinaceus concolor* Martin, 1838 (Kirpi) türüne ait, Kütahya, Konya ve Kastamonu illerinden elde edilen dokuz adet örnek değerlendirilmiştir. Örneklerin yaş tayinleri yapılarak iç ve dış karakter ölçüleri alınmıştır. Literatür verileri ile karşılaştırılan örneklerin *Erinaceus concolor transcaucasicus* Satunin, 1905 alttürünü temsil ettiği tespit edilmiştir. Bu alttürün Kütahya, Konya ve Kastamonu'da yayılış gösterdiği ilk defa bu çalışmada kaydedilmiştir.

1. GİRİŞ

Erinaceus cinsine mensup olan türler, Türkiye'nin de içerisinde yer aldığı zoocoğrafik bir bölge olan Paleartik'te yayılış göstermektedir [1]. Kumerloeve, Türkiye kirpi populasyonu üzerinde ilk çalışmayı yapan araştırmacının Abbot olduğunu belirterek bu araştırmacının 1833-1837 yılları arasında Trabzon'dan topladığı kirpi örneklerini Londra Müzesine verdiğini kaydetmiştir [2]. Bu örneklerle Benet, *Erinaceus europaeus* L. 1758 ismini vermiştir [3]. Daha sonra, Martin ise bu örneklerin *E. concolor* olduğunu kaydetmiştir [4]. Danfort ve Alston, İzmir ve Karadeniz Bölgesinden, Missone Güneydoğu Anadolu Bölgesinden, Lehmann ile Steiner ve arkadaşları Konya'dan, Corbet ve Morris Antalya'dan, Kock ve arkadaşları ise Aksaray'dan *E. europaeus*'un kaydını vermişlerdir [5-11]. Türkiye'de yayılış gösteren *E. europaeus* türüne ait ilk alttür, Satunin tarafından tanımlanmış olan *E. europaeus transcaucasicus*'dur [12]. Lehmann Bingöl, Erzurum, Van ve Hatay'dan bu alttürün kaydını vermiştir [13].

Felten ve arkadaşları ise *E. e. transcaucasica*'nın, *E. concolor transcaucasicus* olması gerektiğini belirterek bu alt türün Konya ve Antalya'da yayılış gösterdiğini kaydetmişlerdir [14]. Kumerloeve, *E.e. transcaucasicus* ile *E. concolor*'un birbirine benzediğini vurgulamıştır [15]. Corbet ile Harrison ise *E. concolor* ve *E. e. transcaucasicus*'un *E. e. concolor*'un sinonimi olduğunu ve Paleartik bölgede *E. europaeus*'un yayılış gösterdiğini ifade etmişlerdir [16, 1].